

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
Факультет іноземної філології
Кафедра східних мов
Факультет історії та права
Кафедра всесвітньої історії

До 220-ї річниці з дня заснування університету

СХОДОЗНАВСТВО. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*Матеріали доповідей
V Міжнародної науково-методичної конференції
29 березня 2024 р.
Частина I*

Харків – 2024

МАРКОВА Поліна. РОЗМОВНИЙ КЛУБ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ЗАСІБ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ.....	99
МАРТИНОВА Поліна. СПЕЦИФІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КЕРОВАНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ НА ЗАНЯТТЯХ З КИТАЙСЬКОЇ МОВИ.....	101
МЕДРЕШ Софія. РОЛЬ ЗАСОБІВ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ (VR) У НАВЧАННІ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ.....	102
МУРОМЦЕВА Анастасія. РІЗНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ.....	103
НЕЧИТАЙЛО Оксана, НАУМЕНКО Станіслав. СПЕЦИФІКА РОБОТИ З АУДІОВАННЯМ В КИТАЙСЬКІЙ МОВІ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СЕРЕДНЬОГО РІВНЯ.....	105
ОМЕЛЬЧУК Єлизавета. ПРИНЦИПИ ДОБОРУ ЛЕКСИЧНОГО МАТЕРІАЛУ НА ЗАНЯТТЯХ З КИТАЙСЬКОЇ МОВИ.....	106
ОСТРОГЛЯД Вікторія. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ У ВОЄННИЙ ЧАС.....	107
ПРУТЯНА Маргарита. ІНТЕРНЕТ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ФАКТОР ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ КИТАЙСЬКОГО УСНОГО ТА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ.....	109
РАГУЛІНА Лілія. ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ МОНОЛОГІЧНОЇ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З КИТАЙСЬКОЇ МОВИ.....	110
РУДА Наталія, ЖУКОВА Катерина. ДОМАШНЄ ЧИТАННЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ КОМПОНЕНТ ПРИ НАВЧАННІ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ ФІЛОЛОГІВ-КИТАЄЗНАВЦІВ.....	111
СОЛОШЕНКО Олена. ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПИТАНЬ З КУЛЬТУРИ ЦИВІЛІЗАЦІЙ СТАРОДАВНЬОГО СХОДУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	112
ТАРАСЕНКО Владислав. ВИДИ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧИХ ТЕКСТІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ПРИ НАВЧАННІ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ.....	114
Чжиці ДАО. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ СІНОЦЕНТРИЧНОГО СВІТОГЛЯДУ В ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ.....	116
ФІЖДЕЛЮК Марія. СКЛАДНОЩІ ВИКЛАДАННЯ ФОНЕТИКИ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ НА ПОЧАТКОВОМУ РІВНІ.....	117
ФІЛЕНКО Ірина. РОЛЬ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ У ВИВЧЕННІ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ.....	119
ЩЕРБАКОВА Ольга. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОНТЕКСТУАЛЬНОГО МЕТОДУ ПРИ ВИВЧЕННІ ЛЕКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ.....	120

ОСВІТА КРАЇН СХОДУ

СНУКНАРИНА Karyna. PHILOSOPHY OF EDUCATION IN SINGAPORE.....	122
---	-----

РОЛЬ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ У ВИВЧЕННІ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

Ірина ФІЛЕНКО

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Україна

У сучасному навчальному процесі все більшої популярності набирає використання мультимедійних ресурсів, зокрема відеофрагментів, фільмів та серіалів, задля демонстрації прикладів живої та емоційної комунікації. Відеоматеріали значно підвищують ефективність сприйняття матеріалу та допомагають учням легше оволодіти вміннями та практичними навичками застосування засвоєних знань (Зозуля, Стадній, & Слободянюк, 2022).

Під час вибору відеоматеріалів для уроку китайської мови треба зважати на такі критерії, як мовний рівень учнів, їхній вік, актуальність теми відео та відповідність темі уроку. Окрім того, потрібно заздалегідь переконатися в наявності субтитрів та перекладу та зважити можливі проблеми сприйняття. Тривалість фрагменту обирає вчитель в залежності від його цілей, проте рекомендовано використовувати короткі фрагменти (до 3 хвилин) задля кращого засвоєння інформації та концентрації уваги учнів на одній темі. Наочність має використовуватися в міру, і показувати її слід поступово, тільки у відповідний момент уроку (Пшенянікова, 2021).

За умови дотримання рекомендацій щодо добору та показу відеоматеріалу, вчитель може підвищити мотивацію учнів вивчати китайську мову, активізувати їхню пізнавальну діяльність, створити штучне іншомовне середовище та значно поповнити їхній словниковий запас актуальною лексикою (Свириденко & Кравець, 2022).

Крім розширення словникового запасу учнів, відеофрагменти, зокрема епізоди з серіалів та фільмів, здатні підвищити культурну обізнаність учнів. Роль серіалів полягає у відображенні різноманітних аспектів життя, соціокультурних та політичних реалій обраного часового проміжку. Окрім сукупності подій, вони несуть у собі відомості про життя у різних сферах та є своєрідною «енциклопедією сучасного життя». Наприклад, переглянувши фільм «Дім літаючих кинджалів» режисера Чжан Імоу, учні зможуть побачити соціальні проблеми Китаю династії Чжоу. Завдяки відеоматеріалам учні мають змогу побачити нинішні реалії життя в Китаї, дізнатися більше про його історію, традиції, звичаї та звички китайців, що позитивно впливає на мотивацію вивчати мову (Болотаєва, 2021).

Велика кількість іноземних студентів використовує перегляд китайських серіалів як один із найефективніших способів вивчення мови. Навіть досягнувши достатнього рівня для побутової комунікації з китайцями, студенти продовжують перегляд серіалів у оригіналі, поступово підвищуючи рівень складності, що забезпечує адекватне навантаження та засвоєння матеріалу в міру їх можливостей. Китайські вчителі теж активно використовують аудіовізуальний метод під час своїх уроків, зважаючи на рівень учнів, їхні вподобання та потреби. Наприклад, аспірантка Інституту іноземної освіти Нанкінського університету Ван Бійін на своїх уроках показує мультфільми та фрагменти дорам, що відповідають вподобанням та потребам її студентів. Основною перевагою є привернення уваги учнів та, як наслідок, покращення засвоєння ними матеріалу. Крім того, викладачі китайської мови іноземцям погоджуються з тим, що перегляд відеоматеріалів допомагає розширити базу знань учнів про культуру й соціальне життя Китаю. Проте слід брати до уваги наявність певної мовної бази, адже результат навчання буде позитивним, тільки якщо учень може зрозуміти основний сенс переглянутого. Якщо всі діалоги будуть з новою лексикою, це може навпаки позбавити студента мотивації (吳思穎, 2019).

Отже, використання відеоматеріалів у вивченні китайської мови є важливим елементом навчального процесу, адже за правильної організації вчителем, перегляд відеофрагментів підвищує навчальну мотивацію учнів, розширює їхній лексичний запас та сприяє набуттю краєзнавчих знань.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Болотаєва, А. (2021). *Масове кіно: серіали як медіакомунікації* (Doctoral dissertation, Сумський державний університет).
2. Зозуля, І. Е., Стадній, А. С., & Слободянюк, А. А. (2022). Аудіовізуальні засоби навчання в процесі формування іншомовної комунікативної компетентності. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Вип. 40: 12-28.*
3. Пшеняннікова, Н. О. (2012). Використання відеофільмів на уроках англійської мови. *Науковий вісник Донбасу*, (1).
4. Свириденко, І. М., & Кравець, О. Є. (2022). Формування іншомовної комунікативної компетентності учнів середньої школи засобами відеоматеріалів. *Імідж сучасного педагога*, (1 (202)), 59-63.
5. 吴思颖. (2019年8月2日). 跟着影视剧学中文 靠谱吗? news.cctv.com. Взято 15 лютого 2023 з <https://news.cctv.com/m/a/index.shtml?id=ARTIGOSKqT7qJBukVbKlYGR190802>

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОНТЕКСТУАЛЬНОГО МЕТОДУ ПРИ ВИВЧЕНІ ЛЕКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

Ольга ЩЕРБАКОВА

Онлайн-школа іноземних мов "Edling"

Україна

Використання контекстуального методу при вивченні лексики китайської мови актуальне через створення мовного середовища на уроці, що дозволяє студентам повністю зануритися у мовленевий процес. Це сприяє підвищенню швидкості обробки та засвоєнню інформації, що в свою чергу позитивно впливає на результативність навчання (Асадчих, 2015).

Велика кількість слів у китайській мові має кілька значень, а їх семантичний спектр може значно розширюватись або звужуватись в залежності від контексту. Вивчаючи слова в контексті, студенти мають змогу краще зрозуміти їх значення та вживання. У китайській мові багато слів мають кілька значень, а їх семантичний спектр може значно розширюватись або звужуватись в залежності від контексту. Наприклад, слово "山" може мати значення "гора" в реченні "我喜欢在山上徒步旅行", так і "масив" у реченні "这座城市被山包围着", "ланцюг" у реченні "这个国家位于山脉的山脊上", "вал", "купа", "нагір'я" та інші. Розуміння того, як саме слово вживається в конкретному контексті, допомагає точніше та повніше зрозуміти його значення.

Крім того, контекстуальне вивчення допомагає усвідомити тонкощі вживання слів в різних ситуаціях. Наприклад, одне слово може мати формальне та неформальне вживання, виражати різні відтінки емоцій, бути специфічним для певної тематики тощо. При вивченні слів у контексті, студенти отримують можливість не лише засвоїти їх основне значення, але й розуміти, як вони функціонують у конкретних ситуаціях спілкування.

Кочергін І.В. розглядає підхід, коли при вивченні китайських лексичних одиниць важливо детально пояснювати значення окремих ієрогліфів та активно стимулювати їх вивчення. Проте він також зазначає, що важливо групувати слова, використовуючи контекстуальний метод, в асоціативні категорії для покращення їх запам'ятовування та ефективнішого використання (Кочергін, 2000).

Китайський учений Сян Пін Джу (向平著), висвітлює у своїх дослідженнях методи семантизації лексичних одиниць, вказуючи на те, що їх введення слід проводити шляхом різних прийомів: 1) нові слова → текст, граматики → вправи; 2) нові слова, граматики → текст → вправи; 3) текст → нові слова, граматики → вправи. Тобто подаючи нову лексику через контекст за допомогою тематичних текстів (对外汉语教学方法, 2008).